

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 114/2025-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Kaščákom, Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/30/2023 z 28. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 21. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Humenné (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 10C/3/2019 sa sťažovateľ podanou žalobou domáhal proti žalovanej súdnej exekútorke JUDr. Michaele Zubaľ Burdovej (ďalej len „žalovaná“), ktorá je jeho náhradníčkou zaplatenia 206 076,71 eur s príslušenstvom ako sumy, ktorá mala byť kompenzáciou za prevzaté živé neukončené exekučné spisy.

3. Rozsudkom č. k. 10C/3/2019-144 z 1. decembra 2021 okresný súd žalobu sťažovateľa zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

4. Na základe odvolania sťažovateľa Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 17Co/15/2022 zo 6. októbra 2022 potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že žalovaná je náhradníčkou sťažovateľa, ktorý jej podľa zápisnice z 9. februára 2016 odovzdal a od ktorého ona v ten istý deň prevzala 6209 neukončených exekučných spisov. Zhodne s okresným súdom uviedol, že sťažovateľ v konaní nepredložil žiadny relevantný dôkaz preukazujúci, že v súvislosti s týmito exekučnými spismi mu proti žalovanej vznikla pohľadávka v uplatnenej sume 206 076,71 eur.

5. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu sťažovateľ podal dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodil z § 420 písm. e) a f) a § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľa ako neprípustné podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

6.1. K uplatnenému dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. e) CSP uviedol, že ide iba o kritický názor sťažovateľa, ktorý v dovolaní navyše vyvracia tvrdením, že „nemá v úmysle postaviť dovolanie na inštitúte zaujatosti sudkyne“.

6.2. K namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP dovolací súd konštatoval, že z obsahu dovolania možno vyvodiť námietku arbitrárnosti rozsudku krajského súdu. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu však najvyšší súd vyhodnotil ako zrozumiteľné, presvedčivé a obsahujúce dostatočnú argumentáciu ku všetkým relevantným odvolacím námietkam sťažovateľa.

6.3. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu právnenému posúdeniu veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP najvyšší súd uviedol, že sťažovateľ tieto dôvody prípustnosti dovolania nad rámec ich formálneho označenia žiadnym spôsobom nekonkretizoval. Z dovolania sťažovateľa dovolací súd nezistil, akú právnu otázku mal odvolací súd vyriešiť nesprávne.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti atakujúcej napadnuté uznesenie najvyššieho súdu opisuje skutkový stav veci a najvyššiemu súdu vytýka, že pochybil, ak odmietol dovolanie a náležite sa nevysporiadal s jeho argumentáciou. Najvyšší súd súčasne nerešpektoval svoju ustálenú rozhodovaciu prax, ktorá má byť podľa sťažovateľa reprezentovaná rozhodnutím sp. zn. 5Cdo/74/2022, preto sťažovateľ zastáva názor, že v dovolaní opodstatnene namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia práva na spravodlivé súdne konanie uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo ako neprípustné odmietnuté dovolanie sťažovateľa.

9. Ústavný súd síce stabilne judikuje, že plne rešpektuje rozhodovací priestor najvyššieho súdu vrátane jeho kompetencie ústavne konformným spôsobom vymedziť si prípustnosť a spôsob rozhodovania o dovolaní (II. ÚS 398/08, I. ÚS 18/2020), no len pokiaľ neprekročí ústavné

štandardy (I. ÚS 17/01). Konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch nie je vyňaté z rámca ústavnoprávnych princípov, preto ústavný súd musí dbať na to, aby boli dodržané záruky spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby interpretácia prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov nebola svojvoľná, ani formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010).

10. Ústavný súd sa preto s prihliadnutím na svoje postavenie ochrancu ústavnosti zameral pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti na posúdenie, či rozhodnutie o dovolaní sťažovateľa zo strany najvyššieho súdu nevybočilo z mantinelov ústavne konformného posúdenia jeho vlastnej právomoci.

11. Po dôkladnom preskúmaní obsahu napadnutého uznesenia, predloženého dovolania sťažovateľa, ako aj rozsudku odvolacieho súdu však pochybenie ústavnoprávnej intenzity ústavný súd neidentifikoval.

12. Sťažovateľ najvyššiemu súdu vytýka, že sa nevysporiadal s jeho dovolacou argumentáciou, avšak v ústavnej sťažnosti nekonkretizuje, na ktoré uplatnené dovolacie námietky nedostal od odvolacieho súdu adekvátnu odpoveď. Táto námietka je teda koncipovaná iba vo veľmi všeobecnej rovine.

13. Z relevantnej časti napadnutého rozhodnutia pritom vyplýva, že najvyšší súd k sťažovateľom tvrdenej existencii vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP konštatoval, že rozsudky súdov nižšej inštancie nie je možné považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené či arbitrárne a tieto spĺňajú požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia vyplývajúce z § 220 ods. 2 CSP a § 393 ods. 2 CSP (bod 21 rozhodnutia). Súčasne sa vyjadril aj k námietke sťažovateľa týkajúcej sa povinnosti konajúcich súdov *ex officio* vykonať dôkazy, keď akcentoval, že v dovolacom konaní sa nie je možné domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, keďže dovolací súd je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd (bod 22 rozhodnutia).

14. Ústavný súd tak nemôže prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľa o absencii reakcie najvyššieho súdu na podstatné dovolacie námietky. Aj s ohľadom na už zmienenú strohú a všeobecnú argumentáciu sťažovateľa v tomto smere považuje odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k uplatnenému dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za ústavne akceptovateľné. Iba skutočnosť, že sťažovateľ má na kvalitu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu odlišný názor, resp. že výsledok konania nezodpovedá jeho predstavám, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení práva na spravodlivé súdne konanie.

15. Súčasne je sťažovateľ bez rozvinutia bližšej argumentácie presvedčený, že opodstatnene v dovolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 CSP, keďže najvyšší súd podľa jeho názoru nerešpektoval svoju predchádzajúcu judikatúru a rozhodol odlišne ako v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/74/2022.

16. Z dôvodov napadnutého uznesenia je zrejmé, že najvyšší súd nepovažoval vymedzenie dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP za zodpovedajúce príslušným ustanoveniam Civilného sporového poriadku, pretože z podaného dovolania sťažovateľa nebolo možné vyabstrahovať právnu otázku, ktorá mala by odvolacím súdom vyriešená nesprávne. Polemika

či spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu zo strany sťažovateľa nezodpovedá podľa dovolacieho súdu kritériám podľa § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 CSP, preto nemohol pristúpiť k uskutočneniu meritórneho prieskumu (body 23 až 28 rozhodnutia).

17. V tomto smere je potrebné uviesť, že aj keď súčasná judikatúra ústavného súdu uprednostňuje materiálny prístup k vymedzeniu dovolacích dôvodov zo strany najvyššieho súdu (I. ÚS 336/2019, IV. ÚS 479/2021), dovolací súd si bez náležitého vymedzenia právnej otázky dovolateľom nemôže túto otázku vyabstrahovať z dovolania sám (II. ÚS 291/2021). Ústavne konformné riešenie vyžaduje, „aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť...“ Sťažovateľ, resp. jeho advokát „preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho právneho posúdenia spornej právnej otázky“. (I. ÚS 115/2020). Inými slovami, určité požiadavky na formuláciu dovolacích dôvodov musia byť splnené, inak by inštitút dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku stratil svoj zmysel, ktorým je zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov a odstraňovanie zásadných väd konania, pre ktoré je nutné zasiahnuť do právoplatných rozhodnutí. Iba nesúhlas a kritika záverov všeobecných súdov bez relevantného zdôvodnenia nemôžu zakladať dôvodnosť revízie právoplatných rozhodnutí súdov nižších inšancií v rámci dovolacieho konania, ako aj konania o ústavnej sťažnosti (IV. ÚS 587/2020).

18. Závery najvyššieho súdu nenesú ani v tejto časti podľa názoru ústavného súdu znaky arbitrárnosti či extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Ani sťažnostná argumentácia pritom nie je spôsobilá spochybniť ich ústavnú udržateľnosť, keďže ani z dôvodov ústavnej sťažnosti nevyplýva, ktoré konkrétne právne otázky sťažovateľ považoval za také, od ktorých záviselo rozhodnutie krajského súdu, aké riešenie považuje za správne, a teda prečo nebol daný dôvod odmietnuť jeho dovolanie aj v tejto časti bez meritórneho preskúmania. Z obsahu pripojeného dovolania vyplýva, že sťažovateľ iba v rovine polemiky spochybňoval závery konajúcich súdov týkajúce sa neunesenia dôkazného bremena vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku. Rovnako ani poukaz sťažovateľa na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/74/2022 z 12. júla 2023 nie je v tomto prípade náležitý, keďže predmetné rozhodnutie sa týka posúdenia splnenia zákonných predpokladov na zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku.

19. Za zjavne neopodstatnenú ústavný súd považuje takú ústavnú sťažnosť, keď uplatnené námietky nie sú spôsobilé spochybniť ústavnosť napadnutých rozhodnutí. Ide o situácie, keď ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia. O takúto ústavnú sťažnosť ide aj v prejednávanom prípade. Ústavnému súdu tak aj s ohľadom na nedostatočný argumentačný základ ústavnej sťažnosti neostávalo iné ako konštatovať, že pri rozhodovaní najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľa nedošlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

20. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

21. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa formulovanými v petite jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu